www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات وعلوم انسانی و علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع : **۸ صبح**	مدت امتحان :**۹۰** دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۰ / ۳ / ۱۳۸۵**	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.	
	۱- حضورتان چو تلاقیّ صخره با دریاست.	۰/۲۵
	۲- همیشه پاسخ را در آستینش داشت.	۰/۲۵
	۳- جهان پیش چشمش چو یک بیشه شد.	۰/۲۵
	٤- نگهبان گفت : بختتان تابیده .	۰/۲۵
	٥- خداوندی که در ذاتش علل نیست .	۰/۵
	٦- لابه‌ی رستم در اسفندیار کارگر نمی افتد .	۰/۵
	۷- ای حیات عاشقان در مردگی دل نیابی جز که در دل بُـردگی	۰/۵
	۸- مردی بود که بحثِ احوالِ طرّاران کردی .	۰/۷۵
	۹- آب اجل که هست گلوگیر خاصّ و عام بـر حلق و بـر دهان شمـا نیز بگـذرد	۰/۷۵
	۱۰- هر که مزروع خود بخورد به خویـد وقت خـرمنش خـوشـه بـایـد چیـد	۱
	۱۱- از خدمت ایشان انتفاعی نتواند گرفت و در اصطناع ایشان مثال نتواند داد.	۱
	ب) لغت (۲ نمره)	۲
	معنی لغت های مشخّص شده را بنویسید.	
	۱- جمعی ظُرفا به در خانه‌ی بخیلی رفتند. ۲- ز سر شَعر گلنار بگشود زود.	
	۳- سخنی نرانم که آن به تعصّبی و تزیّدی کشد. ٤- در یک دستش ابریقی است .	
	٥- کفّارت یمین سهل و خلاف راه صواب است. ٦- چون به لب هیرمند می رسد ، برخی رستم است.	
	۷- یک دنیا استغنا و طمأنینه و نشاط روح دارد. ۸- زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غَرامت کند.	
	پ) خودآزمایی (۴ نمره)	
	۱-منظور از عبارت « کار و بار و حشمت ایشان برود. » چیست ؟	۰/۵
	۲- بیت « شبی بر نشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از مَلَـک برگذشت » به کدام واقعه اشاره دارد ؟	۰/۵
	۳- عبارت « به باب خواجه هیچ قصدی نکردم و کسان خواجه را نواخته داشتم. » به چه معناست ؟	۰/۵
	٤- بابا طاهر در ابیات زیر ، به چه نکته ای تأکید دارد ؟	۰/۵
	« یکـی درد و یکـی درمـان پسندد یکـی وصـل و یکـی هجران پسندد	
	من از درمان و درد و وصل و هجران پسنـدم آن چـه را جـانـان پسندد »	
	٥-کدام بیت، با این سخن گران قدر پیامبر اکرم(ص) : « اذا رأیتم الرّبیع فاکثروا ذکرالنّشور » ارتباط معنایی دارد؟	۰/۵
	الف) پاک است طرب نامه‌ی خوش بوی سلوکش این گل که چنین چهره‌ی خرسند گشـوده است	
	ب) شـور سحـر حشـر ، اگـر بـاورتان نیست گـل مُـصحف صـد برگ به سوگند گشوده است	
	٦- در بیت « جهان را سر به سر آیینه می دان / به هر یک ذرهٔ ای صد مهر تابان » چرا شاعر ، جهان را سر به سر آیینه می‌داند ؟	۰/۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات وعلوم انسانی و علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع : **۸ صبح**	مدت امتحان :۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۲۰ / ۳ / ۱۳۸۵**	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	۷- در داستانِ « سی مرغ و سیمرغ » ، « هد هد » نماد چه کسی است ؟	۰/۵
	۸- با توجّه به بیت زیر ، شاعر در امان ماندن روز و شب را از آسیب های خورشید و ستارگان در چه می داند ؟	۰/۵
	« از تیغِ مهر و ناوَکِ انجم خلاص یافت این ابلقِ زمانه ز بـَرگستوانِ برف »	
	ت) دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- هر یک از آثار زیر از چه کسی است ؟	۰/۷۵
	الف) گناه دریا ب) بهارستان پ) غزّالی نامه	
	۲- «نادر ابراهیمی» در کدام اثر خود ، به بازآفرینی زندگی امام خمینی (ره) پرداخته است؟	۰/۲۵
	۳- در نوشته‌ی زیر ، نویسنده‌ی داستان « کباب غاز » از کدام « زاویه‌ی دید » بهره گرفته است ؟	۰/۲۵
	دیدم چاره ای نیست و خدا را هم خوش نمی آید این بی چاره را که از راه دور و دراز با شکم گرسنه و پای برهنه به امید چند ریال عیدی آمده ناامید کنم. پیش خودگفتم: «چنین روز مبارکی صله‌ی ارحام نکنی کی خواهی کرد. »	
	٤- « تحمیدیـّه » در اصطلاح ادبی به چه معناست ؟	۰/۵
	٥- دو ویژگی نثر « مرسل » را بنویسید.	۰/۵
	٦- وجود واژه های مشخـّص شده در عبارت زیر ، کاربرد کدام آرایه ی ادبی را نشان می دهد؟	۰/۲۵
	« گل بـُستان را بقایی و عهد گلستان را وفایی نباشد.»	
	۷-نام دو آرایه‌ی ادبی موجود در شعر زیر را بنویسید.	۰/۵
	« به گونه‌ی ماه نامت / زبانزد آسمان ها بود / و پیمان برادری ات با جبل نور / چون آیه های جهاد ، محکم »	
	ث) درک مطلب (۴ نمره)	
	۱- در عبارت زیر ، قسمت مشخّص شده ، کنایه از چیست ؟	۰/۵
	« جمعی عالمان که بوعلی را الف تا یا می‌شناسند ، تفحّص کنند که این رَطْب و یابس از وی می‌تواند بود یا نه .»	
	۲- در عبارت « دمنه‌گفت : شنزبه را بینم و از مضمون او تنسّمی کنم» ، واژه‌ی « تنسّم » مجازاً به‌چه معناست ؟	۰/۵
	۳- مفهومِ « کار بیهوده کردن » از کدام گزینه ، قابل استنباط است ؟	۰/۵
	الف) بر باد نشاندن ب) آب به آسیاب دشمن ریختن پ) باد در قفس کردن	
	٤- مفهوم کلّی عبارت « به افتعال و شعبده قضای آمده باز نگردد. » چیست ؟	۰/۵
	٥- مراد شاعر از بیت « در او در، جمع گشته هر دو عالم / گهی ، ابلیس گـــردد گاه آدم » چه چیزی است؟	۰/۵
	٦- در بیت زیر، ناصرخسرو چه رفتاری را شایسته‌ی انسان دانا نمی داند؟	۰/۵
	« بری دان از افعال چرخِ برین را نشاید ز دانا نکوهش بـَری را »	
	۷- دربیت« مُلک این جا بایدت انداختن/ مِلک این جا بایدت درباختن» مقصوداز « مُلک »و« مِلک » چیست ؟	۰/۵
	۸- مولانا در ابیات زیر ، مخاطب خود را به چه امری توصیه می کند ؟	۰/۵
	« نکته ای کان جست ناگه از زبان هم چو تیری دان که جـَست آن از کمان	
	وا نگردد از ره آن تیر ای پسر بنـد بـایـد کـــرد سیلـی را ز سـر »	
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	
	بیت های زیر را کامل کنید.	
	۱- ای که میان جان من ، تلقین ..... می کنی گر تن زنم خامش کنم ، ترسم که ..... بشکنم	۰/۵
	۲- فطرت آشفت که : « از خاک جهانِ مجبـور ..... »	۰/۵
	« موفق باشید »	**جمع نمره ۲۰**

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	***رشته :*** ادبیات وعلوم انسانی و علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۰ / ۳ / ۱۳۸۵**
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر **در تصحیح این قسمت ، نظر همکاران محترم ، صائب است.**	۶
	ب) لغت **۱- اشخاص بذله گو و نکته سنج (۰/۲۵)** **۲- گیسو (مو) (۰/۲۵)** **۳- دروغ گفتن (در سخن افزون کردن) (۰/۲۵)** **٤- ظرف سفالین برای شراب (کوزه ، کوزه‌ی آب) (۰/۲۵)** **٥- سوگند (۰/۲۵)** **٦- عبد (بنده ، فرمانبردار) (۰/۲۵)** **۷- بی نیازی (۰/۲۵)** **۸- تلافی (عوض) (۰/۲۵)**	۲
	پ) خودآزمایی **۱- عظمت ، قدرت و بزرگی آنان از بین می رود. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/٥)** **۲- معراج پیامبر اکرم (ص) (۰/٥)** **۳-درباره‌ی خواجه ، هیچ نیّت بدی نداشتم (۰/۲۵) و اطرافیان و نزدیکان او را مورد لطف قرار دادم. (۰/۲۵)** **(یا هر مفهوم مشابه دیگر) (جمعاً ۰/٥)** **٤-تسلیم عاشق در برابر اراده‌ی معشوق (یا هر توضیح مرتبط دیگر) (۰/٥)** **٥- بیت « ب » (۰/٥)** **٦- چون پدیده های خلقت ، تجلّی گاه جمال الهی است. (یا مخلوقات الهی ، هم چون آیینه ، قدرت و زیبایی آفریدگار خود را نمایان می سازند) (یا هر پاسخ مرتبط دیگر) (۰/٥)** **۷-راهبر (پیشوا) (۰/٥)** **۸- در پوشانده شدن به وسیله‌ی برف (یا هر توضیح مشابه دیگر) (۰/٥)**	۴
	ت) دانش های ادبی **۱- الف) فریدون مشیری (۰/۲۵)** **ب) جامی (۰/۲۵)** **پ) استاد علّامه جلال‌الدّین همایی (۰/۲۵)** **جمعاً (۰/۷۵ نمره)** **۲- سه دیدار (۰/۲۵)** **۳- اوّل شخص (۰/۲۵)** **٤- سخنی زیبا به شعر یا نثر (۰/۲۵) در ستایش خدا (۰/۲۵) جمعاً (۰/٥ نمره)** **٥- سادگی و روشنی ، وجود جملات کوتاه ، عاری بودن از لغات مهجور عربی ، عدم استفاده از مترادفات ، توضیحات کلّی و کوتاه و معطوف به امور بیرونی. (ذکر ۲ مورد کافی است ، هر مورد (۰/۲۵) جمعاً ۰/٥ نمره)** **٦- سجع (۰/۲۵)** **۷- تشبیه ، مجاز ، کنایه ، استعاره ، ایهام ، مراعات نظیر ، یا هر آرایه‌ی موجود دیگر (ذکر ۲ موردکافی است ، هر مورد (۰/۲۵) ، جمعاً ۰/٥ نمره)**	۳
	« ادامه در صفحه‌ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	***رشته :*** ادبیات وعلوم انسانی و علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۰ / ۳ / ۱۳۸۵**
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشور در **نوبت دوم (خرداد ماه)** سال **۱۳۸۵**	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ث) درک مطلب **۱- همه چیز (۰/۵)** **۲-خبر جستن (اطّلاع حاصل کردن) (۰/۵)** **۳- «پ» (۰/۵)** **٤- با نیرنگ و حیله ، سرنوشت مقرّر شده تغییر نمی کند. (یا هر توضیحی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **٥- قلب و حالات آن (یا هر توضیح مشابه دیگر) (۰/۵)** **٦- شایسته نیست که دانا عوامل غیر مؤثر در کاری را نکوهش کند. (یا هر توضیحی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **۷- مُلک : پادشاهی (۰/۲۵) ، مِلک : آنچه در تصرّف آن است (۰/۲۵) (جمعاً ۰/۵)** **۸- سنجیده گویی (تفکّر و تأمّل پیش از سخن گفتن) (یا هر پاسخ مرتبط دیگر) (۰/۵)**	۴
	ج) شعر حفظی **۱- شعرم (۰/۲۵) فرمان (۰/۲۵) (جمعاً ۰/۵)** **۲- خودگری ، خودشکنی ، خودنگری پیدا شد. (۰/۵)**	۱
	« همکار گرامی خسته نباشید » **جمع نمره**	۲۰

www.alm.loxblog.com